

AKTUALNO Vprašanje

Od 1. marca do konca aprila letos bodo delovni kolektivi spet volili svoje predstavnike organe - delavske siete. V zvezi s tem se postavljajo pred sindikalne in druge organizacije zelo važna in aktualna vprašanja, ki jih kljub pripravam na parlamentarne volitve ne smejo pustiti v nemar.

Kolektivi bodo zahtevali od sedanjih delavskih svetov dokaj jasne in čiste račune o njihovem delu in prepričljiva pojasnila o uspehih in neuspehih posameznih nalog, predno jim bodo dali razrešnico. Zato se morajo delavski sviči na to temeljito pripraviti.

Koga naj bi volili v nove delavske siete? To bo glavno vprašanje v kolektivih, zlasti na sindikalnih sestankih. Prav bo, če ob tej priliki obudijo v spomin smernice, ki jih je sprejel Kongres delavskih svetov, če se poglobojo v vse večje naloge, ki stoe pred organi delavskega samoupravljanja. Nova delitev skupnega dohodka gospodarskih organizacij in drugi predpisi določajo delavskim svetom obsežne naloge in tudi vse večje odgovornosti. Poznavanje predpisov, čuvanje zakonitosti in demokratičnih načel ter usmerjanje kolektivov k večji proizvodnosti in skrb za delovnega človeka

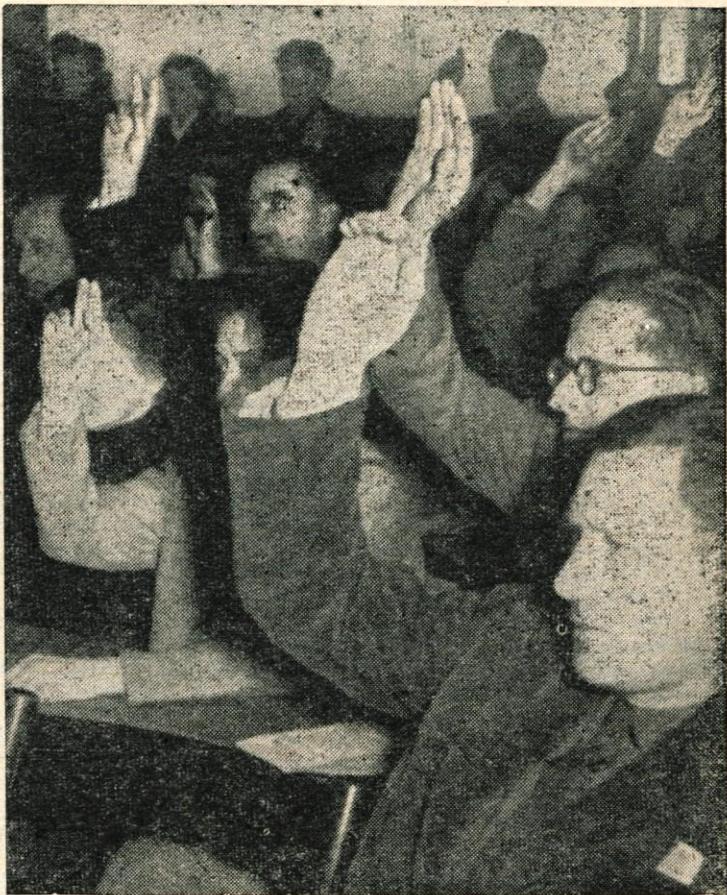
bodo vsekakor med najvažnejšimi nalogami novih delavskih organov.

Le skozi prizmo, kaj naj delavski sveti delajo, kaj od njih pričakujemo, lahko pridevo do zaključkov, kdo naj bi prišel v poštev pri volitvah. Izbi je povsod dovolj. Hitri razvoj družbenega življenja, razširjevanje in uveljavljanje novih oblik v raznih komisijah in odborih je usposobila vrsto ljudi, ki so zmožni in pripravljeni prevzeti večje odgovornosti. Hkrati ob letošnjih volitvah ne smemo prezreti tega, da je v delavskih svetih premalo žena in mladine.

K. M.

AKTUALNO Vprašanje

Volvci potrjujejo kandidature

Te dni bodo končani drugi zbori volivcev, na katerih pretresajo in dokončno potrjujejo kandidature poslancev za skupščinske volitve.

Na sliki zbor volivcev v zgornji dvorani Sindikalnega doma v Kranju, kjer so za Zvezni zbor potrdili kandidaturo Borisa Ziherala, za Republiški zbor pa prof. Smiljo Gostiščev in prof. Slavico Zirkelbach.

PRIPIRAVE NA VOLITVE

Volvci razpravljajo in predlagajo

Največ razpravljajo volvci o občinskih programih in o letošnjih komunalnih gradnjah

Drugi zbori volivcev, ki so se začeli o vodovodu, šoli in drugih komunalnih pretekli teden, so še v polnem teku. Zadnji zbori bodo še v nedeljo, 16. februarja.

V tržiški občini so zbori volivcev že končani. Zadnji zbori so bili v sredo, in sicer v IV. kvartu mesta Tržič, v Biestrici in na Slapu. Na vseh zborih so volvci glasno potrdili kandidaturo Vinčka Hafnerja za Zvezni in Franca Popita za Republiški zbor. Predsednik OLO tov. Miran Košmelj, ki je na zboru govoril o bodočih nalagah, je vzbudil veliko zanimanje udeležencev. Skoraj dve urki je bila razprava zlasti o ureditvi tega stanovanjskega naselja, kjer primanjkuje trgovin, otroških igrišč ter je potrebno urediti okolje s parki in cestami.

Na zboru volivcev, ki je bil v zgornji dvorani Sindikalnega doma v Kranju, so udeleženci prav tako razpravljali o komunalnih problemih mesta. Med drugim so govorili tudi o novi avtobusni zvezi med Primskim in Stražiščem. Na progici, ki bi bila skozi center mesta, naj bi bilo 8 postaj. Avtobrom Kranj bo v kratkem, kot je bilo povedano na zboru, dobil dva avtobusa za to progo. Po končanem zborovanju so volvci gledali še stiri kratke filme o gospodarskem načelu Jugoslavije.

K. M.

PREDVOLILNI RAZGOVOR

Probleme žena ni moč obravnavati izolirano

V volilni enoti, ki obsega vse gospodarske organizacije v občinah Kranj in Cerknica, kandidirati v Zbor proizvajalcev Zvezne ljudske skupščine tovariši Dragica Rome in Danila Gril. Tov. Gril Danilo smo vprašali, kaj sodi o izboljševanju položaja žena v proizvodnji in gospodinjstvu.

»Predvsem smatram, da vprašanja, ki tarejo žene - proizvajalke, ne moremo in ne smemo obravnavati več ločeno od splošno družbenih zadev, saj predstavljajo polovico naše družbe žene,« je odgovorila tov. Danila Gril. »Seveda pa so prav zaradi tega žene poklicane, da pomagajo reševati vsa tista vprašanja, za katera same smatramo, da so rešitve najbolj potrebna.

Ko smo v Zvezni ljudski skupščini sprejemali perspektivni družbeni plan gospodarskega razvoja, smo imeli pred očmi to, da je treba omogočiti hitrejše in odgovorne reševanje tistih vprašanj, ki najbolj obremenjujejo zaposleno ženó in mater. Program razvoja gospodarstva OLO Kranj za prihodnje razdobje predvideva povečana vlaganja za razvijanje tistih gospodarskih dejavnosti, ki pravata vprašanja rešujejo in neposredno vplivajo na izboljšanje živiljskih pogojev prebivalstva kot so razvoj trgovine, turizma, kmetijstva, obrti, kot uslužnostne dejavnosti sploh. Predvsem pa smatram, da bi morali na Gorenjskem gledati na

strukturo prebivalstva posvečati posebno pozornost gradnji stanovanj in pripadajočih komunalnih naprav, izboljšati pre-

hrabreno industrijto kot obrate za družbeno prehrano sploh, izboljšati pogoje za splošno in strokovno izobrazbo ter zdravstveno zaščito vsaj v mestih oziroma industrijskih centrih, ker ti problemi že zavirajo tudi hitrejši gospodarski razvoj na Gorenjskem.

Izpopolnjen gospodarski mehanizem, ki daje v perspektivi komunam največjo pogojev za njihov nadaljnji razvoj, daje tudi najboljšo možnost za živiljsko reševanje vseh takih vprašanj. V organih delavskoga in družbenega upravljanja v podjetjih, zborih proizvajalcev v občinah in od tam naprej, vsepotvors se bomo moralni truditi za to, da bomo ustvarili čim več materialnih možnosti za reševanje teh vprašanj, po drugi strani pa za to, da nam bo naša proizvodnja čim preje dala dovolj predmetov, ki bodo ženam prihranjevali čas in denar, ter da bodo podjetja in ustavne prevzele del skrbi, ki jih imajo danes še izključno matere tako v pogledu vzgoje kot varstva otrok. Če bodo povsod tam, kjer se bo odločalo o vseh teh vprašanjih, vključene v delo tudi žene, bodo ta vprašanja prav gotovo hitreje in bolje reševane, kot pa će bomo stale ob strani in same za sebe iskalke izhoda iz obstoječega položaja.«

Prvi stanovanjski bloki na Bledu

Stanovanjsko vprašanje na Bledu je že vrsto let eno najbolj perečih vprašanj. Novi stanovanjski građenje po osvoboditvi do lanskega leta sploh ni bilo. Lani pa je začelo graditi tri stanovanjske bloke podjetje »LIP« (zgoraj), na sliki spodaj pa so stanovanjski bloki, ki jih gradi JLA za družine aktivnih oficirjev. Z dograditvijo teh blokov pa stanovanjsko vprašanje na Bledu seveda še ne bo rešeno.

TE DNI PO SVETU

V sekretariatu za promet in zveze ZIS je bil v ponedeljek sestanek predstavnikov zainteresiranih organizacij in ustanov, na katerem so obravnavali podrobnosti letošnje mladinske delovne akcije na cesti Bratstvo-Enotnost od Ljubljane do Zagreba. Delovna akcija se bo začela 1. aprila in bo trajala do 29. novembra, ko naj bi bila cesta od Ljubljane do Zagreba dograjena.

V Domu JLA je bil v ponedeljek razširjeni plenum Zveze ženskih društev Slovenije. Plenum je razpravljal o vlogi ženske v današnjem družbenem razvoju in je ugotovil, da je sodelovanje in soddelenje žena v organih oblasti in upravljanju še vedno prešibko.

Iz Bruslja sta se v ponedeljek vrnila član Zvezne izvršnega sveta Krsto Popivoda in predsednik Komiteja za zunanjost trgovino Hasan Brkić, ki je hkrati tudi predsednik pripravljalnega odbora za sodelovanje Jugoslavije na svetovni razstavi v Bruslju. Tamkaj sta se mudila 10 dni ter prisostvovala sčasnost ob zaključku glavnih del za izgradnjo jugoslovanskega paviljona na tej razstavi.

Bombe iz francoskih letal, ki so bombardirale območje vas Sakijet Sidi Jusuf, so ubile 72 ljudi, 80 ljudi pa ranili. Razdejanih je bilo 34 stanovanjskih hiš in 84 gospodarskih poslopij.

Bivši francoski ministrski predsednik Pierre Mendès-France je v ponedeljek zahteval od vlade, naj kaznuje tiste, ki so divjaško napadli tuniško vas Sakijet Sidi Jusuf.

Ves miroljubni svet oboja brezobzirni francoski bombni napad na tuniško vas Sakijet. Predstavnik britanskega zunanjega ministrstva pa je izrazil hudo zaskrbljenost britanske vlade spriča tega francoskega incidenta.

Premier Felix Gaillard je izjavil, da Francija »goloboko obžaluje«, da je prišlo do letalskega napada na tuniško vas Sakijet. »Naš cilj je bil uničiti uporniško gnezdo na tuniškem ozemlju,« se zagovarja Gaillard.

Jugoslovanski Rdeči križ je sporočil tuniškemu Rdečemu polmesecu, da je pripravljen pomagati prebivalstvu vasi Sakijet, ki so jo bombardirala francoska letala.

Predsednik republike Josip Broz-Tito je sprejel v torek v Belem dvoru poslanico Demokratične republike Nemčije Eleonoro Steimerjevo, ki mu je izročila akreditivna pisma.

Novi danski veleposlanik v Jugoslaviji Karel Eskelund je v torek izročil v Belem dvoru predsedniku republike Titu akreditivna pisma.

V Beograd je prispela v sredo trgovinska delegacija LR Mongolije, ki se bo pogajala o sklenitvi prvega trgovinskega in plačilnega sporazuma z Jugoslovijo.

Tunizijska vlada je v sredo sporočila, da so francoske čete znova vdrlje na tuniško ozemlje in ubile 2 Tunizijca. Incident se je pripeljal na področje Henčir Zerbada.

IZDAJA ČASOPISNO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNICK / UREJNA UREDNIŠKI ODBOR - ODOGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠTEVILKA 397 - TELEFON UPRAVE ŠT. 475 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRAJNU 61-KB-1-Z-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DIN, MESEČNA NAROČNINA 50 DIN

LJUDJE IN DOGODKI
ZVERINSKI NAPAD

Sobotna novica iz Tunisa je presuni ves svet. Divjaški napad francoskih letal na tuniško vas je naletel na splošno zgrajenje tudi med francoskimi zaveznički in sami francoski javnosti.

Uradno sporočilo tuniške vlade pravi, da je bilo med bombardiranjem vasi Sakijet Sidi Jusufa ubitih 72 oseb, med temi 9 žena in otrok. Ranjenih je bilo več ko 80 oseb. Francoska letala pa so razrušila v tej vasi 34 stavb in 84 trgovin. Sporočilo tuniškega poslaništva v maroški prestolnici pa dodaja še nekatere podrobnosti k suhim podatkom:

»Ker je sobota tržni dan v tem kraju, je bilo število žrtev zelo veliko... Vaška šola je bila popoloma uničena in vsi učenci so umrli. Številna poslopja, med katerimi sedež deželnega delegata, policijska postaja in poslopja narodne garde, so bila uničena. Uničen je bil tudi avtomobil Mednarodnega rdečega križa. Delegat Mednarodnega rdečega križa g. Hoffman in predstavnik Rdečega polmeseca sta namreč ravno razdeljevala živila in oblačila alžirskim beguncem na tem področju.«

Na ta obtožujoča dejstva pa so odgovorili francoski uradni predstavniki hladno in cinično. Francoski obrambni minister je izjavil: »Naši piloti niso napravili nič drugega, kot da so urešnili pravico zakonite obrambe pred protiletalskimi postojankami, ki so operirale s tuniškega ozemlja.« Toda takšne »pravice« ne predvideva nobeno mednarodno pravilo. Tu ne gre več za dejanje »samoobrambe« niti za »pravico zasedovanja«, kot trdi francoski obrambni minister, marveč za odkrito sovražno de-

janje, za vojaški napad na deželo, s katero Francija ni v vojnem stanju.

Ogorčenje nad takšnim zverinskim postopkom je zajelo ves svet. Pod pritiskom javnega mnenja je tudi francoski mesčanski tisk začel terjati kaznovanje »krivev«. Popustila je

HABIB BURGIBA MED TUNIZIJCI

tudi vlada, čeprav je dobila glede svojih odnosov do Tunizije zaupnico v parlamentu, in izrazila »obžalovanje«. Koliko pa je iskreno to »obžalovanje« pa najbolj priča drugi del izjave, ki jo je dal francoski ministrski predsednik Gaillard, ko je še nadalje vztrajal, da je krivda še vedno na tuniški strani.

»Obžalovanje« je očitno bolj posledica pritiska francoskih zavezničkih, zlasti ZDA, kot pa sad

odkritosrčnega kesanja pariške vlade. Nasilna francoska politika v Alžiru že dalj časa nima podporo v zavezniških krogih in je zato povzročila že česta nesoglasja. Sedanji nečloveški napad na nedolžno prebivalstvo tuniške vasi pa je še poglibil razcep med zaveznički. Niti v Washingtonu niti v Londonu, niti v drugih zahodnih prestolnicah niso več voljni zaradi »zahodne enotnosti« deliti odgovornosti za zasplojeno in nesmiselno politiko Pariza v Severni Afriki.

Arabski svet pa se je dvignil kot eden zoper francosko nasilje. »Ni mogoče več nadaljnje sodelovanje s Francijo,« je izjavil tuniški predsednik Burgiba. »To je dejanje odkritega napada.« Tunis je zato takoj odpoklical svojega veleposlanika iz Pariza, zahteval umik vseh francoskih čet iz Tunisa in sklenil predložiti tragični dogodek v obravnavo Varnostnemu svetu ZN.

Cas bi bil, da se vsi, vsaj malo trezni ljudje v Parizu končno zamislijo nad posledicami takšne politike. Zračna ugrabitve alžirskih voditeljev, gusarsko ustavljanje tujih ladij na odprtih morjih (jugoslovanske ladje »Slovenija« in poljske ladje »Wisla«), zlasti pa sedanjih bombnih napad na nezaščiteno tuniško vas — vse to meče izredno čudno luč na politiko pariške vlade. Mar menijo v Parizu, da lahko sredi 20. stoletja počenajo, kar se jim zljubi v nasprotju z vsemi pravili mednarodnega prava in normalnih odnosov med državami?

Vsekakor so takšna dejanja daleč od revolucionarnega gesta zapisanega na francoski trobojnici: »Enakost, bratstvo, svoboda!«

MARTIN TOMAŽIĆ

kratko, vendar zanimivo

V ČRNI SE ŠE VEDNO PREMIKA ZEMLJA

V Črni nad Kamnikom, kjer je pri kilometru 18 zdržal z veliko višino zemeljski plaz in zasuš cesto, se je po otoplity spet začela premikati zemlja in polzeti v dolino. Zemeljske plasti drčijo po gladkem škriljavcu. Na tem mestu niso nikoli kopali kaolina, ker ga ni. Avtobusni promet vzdržujejo s prestopanjem. Kako bodo usposobili pro-

met, pa je še vedno odprto vprašanje. Najborž bodo morali preložiti cesto.

Z. DOLINA BREZ DIMNIKARJA

Saj je. Svoj »sedež« ima v Kranjski gori. Pa ga le ni. Na Dovjem in v Mojstrani ga že od septembra zmančakajo. Upravniki domov ga iščejo po Kranjski gori, ker jim peči v sobah nočejo več goret. Vendar zman — najti ga ne morejo, ker

— nima stanovanja... Saj o tem ne bi bilo vredno pisati, vendar ogrožena je varnost ljudi, ki se popolnoma upravičeno zgrajajo na zborih volivcev, zakaj dimnikar ne more dobiti stanovanja, ko ga je pa njegov predhodnik imel. Ljudje se čudijo, kako da se za stvar ne zavzamejo gasilska društva, saj ta problem spada v njihovo preventivno službo... —zk

BOGAT LOVSKI PLEN

V petek, 7. februarja, se je član lovskih družin v Kranjski gori Ciril Biček odpravil na lov. Nad Podkorenom je začel zasledovati divjačino in pod Jerebikovcem je vstopil v pravi lovski eldorado. Ustrelil je kar tri divje prašiče, jih potegnil vrvico skozi nos in jih sam zvlekel do Virtanca v Podkoren. Pravi, da ni bilo preveč težko, »saj tam dol gre kar samo in prašiči so tehtali vsi skupaj le sto kilogramov.«

Tovariš Biček zatrjuje, da je bil ob tem izrednem lovju — žalosten. Ko je streljal prašiča, mu je pred puško pritekla lisica. Lahko se je samo še žalostno ozrla za njo, kajti prašič »je imel prednost«. Komaj 50 m od mesta, kjer je stal, pa je gamš brezbrizno gledal pujsa, kako se vali po snegu. »Najbrž mu je kdo povedal, da je zdaj brez skrbi, sicer me ne bi tako ravnodušno izzival,« je hudomušno pripomnil Ciril, ki je po poklicu miličnik in se mora torej že po službeni dolžnosti ravnavati po vseh predpisih... J. S.

OZOVCENJE OSMELETKE V KRAJSKI GORI

Dijaki na osmletki v Kranjski gori so bili prvi dan pouka po zimskih počitnicah prijetno presečeni. Ob začetku ure se je iz zvočnikov v vseh petih učilnicah razlegel glas: »Dragi učenci in učenke! Ta teden praznujemo dve pomembni obletinci... S tem se je začela »domača« radijska ura, ki ji je dve sto mladih srce napeto sledilo in uživalo po Vodnikovih pesmih, njegovih novicah iz Lublanskih Novic, pa ob tragiki vrbenskega poeta.«

Razglasno postajo je po posredovanju šolskega odbora šoli odstopila SZDL, nabava materiala za ozvočenje je finansirala občina Jesenice, napeljavo pa je izviral — ravnatelj šole tov. Jože Gazvoda sam med zimskimi počitnicami... Pa se še zgodi, da včasih z zavistjo pomislimo na proste dneve posvetnih delavcev!

n-o-j

naša kronika

BLEJČANI O KANALIZACIJI

Te dni so bili po vseh in na seljih blejske občine drugi zbori volivcev. Tudi tokrat so se občani pogovarjali o različnih domačih problemih, predvsem pa so povsod enoglasno in z aplavzom potrdili kandidaturo Vinka Hafnerja za Zvezni zbor in Albina Jensterja za Republiko zbor. Tudi zbori proizvajalcev so z zadovoljstvom potrdili in sprejeli kandidaturo poslancev za zvezni in republiški zbor ob teh skupin, industrijske in kmetijske. Udeležba na drugih zborih je bila precej boljša kot na prvih: v naselju Bled-grad je prisostovalo 150 občanov, v Zagorici 85, na Mlinem 94, in Rečici 79 itd.

Na zborih po blejskih naseljih je bilo največ govorova o komunalnih problemih Bleda, o ureditvi kanalizacije, ki bo eden prvih ukrepov pri asanaciji Blejskega jezera. Volivci na Bledu so govorili tudi o trgovini in boljši razmestitvi trgovinskih lokalov, o obrti in gostinstvu ter o turističnih problemih. V okoliških vseh pa so se na drugih zborih razgovarjali največ o domačih krajevnih problemih in potrebah. Seznanili pa so se tudi s splošnim programom občine Bled za nadaljnja štiri leta. —jb

OSEM ZBOROV VOLIVCEV V ŽELEZARNI

V pondeljek popoldne 10. t. m. je bilo v Železarni Jesenice osem zborov volivcev, na katerih so bili člani kolektiva seznanjeni z važnostjo volitev, z gospodarstvom jesenice in s kandidati, ki jih je za Republiko zbor v Zvezni zbor proizvajalcev izbrala kandidacijska konferenca. Na vseh zborih so se strinjali, da kandidatira v Republiki zbor proizvajalcev Jože Ulčar in Mirko Feldin, oba metalurška tehniki, v Zvezni zbor proizvajalcev pa France Taler, tajnik Zveznega sveta sindikatov ter France Arh, ključavničar Železarne Jesenice.

U

STANOVANJ IN PRODAJALN MANJKA

V torek, 11. t. m., je bil v Podnartu zbor volivcev, ki se ga je udeležilo nad 60 ljudi. Po pregledu delovnega programa ObLO Radovljica so živahnno razpravljali o problematiki na področju krajavnega odbora Podnart. Ker v Podnartu raste industrija, veden bolj pogrešajo sodobno trgovino in mesnicu ter prodajalno kruha. Hkrati pa vedno bolj manjka stanovanj. Zaradi pomanjkanja stanovanj imajo za ves teren samo enega poštarja, tako da prebivalci dobijo pošto samo trikrat na teden. Prav tako ne morejo dobiti stanovanja v Podnartu železniški uslužbeni in delavci lesnega obrata »Jelka« in Kemične tovarne.

Zbor volivcev je naročil KO Podnart, naj čimprej sklice zastopnike podjetij, družbenih organizacij in ObLO Radovljica, da bodo proučili možnost skupne gradnje večje stavbe, v kateri naj bi bili v pritličju poslovni prostori, v nadstropjih pa stanovanja.

R.

POSVET O PROBLEMIH TARIFNE POLITIKE

V torek so se predsedniki delavskih svetov, upravnih odborov, sindikalnih podružnic, sekretarji osnovnih organizacij ZK in direktorji industrijskih podjetij na področju kranjske občine posvetovali o nekaterih problemih tarifne politike v zvezi z novo delitvijo dohodka. Dogovorili so se, da je, o tem, kako bodo v kolektivih sistematično proučili tudi zakon o delovnih razmerjih. Posvetova, na katerega je vabil ObLO, sta se udeležila tudi republiški sekretar za delo dr. Marjan Dular in načelnik tega sekretariata tovariš Rado Miklič.

Te vrste posvetovanja so v kranjskih občini zelo uspešna.

PREŠERNOVA PROSLAVA V KAMNI GORICI

Vaška mladina — o njeni delavnosti smo že pisali, — nas je tokrat zopet presenetila z uspešno akademijo v počasitev pesnika dr. Fr. Prešerna. Akademijo je mladina pripravila pod vodstvom delovne tov. Krašnove.

Večji del prebivalstva Kamne gorice si je predstavil ogledalo, saj je bila dvorana nabit polna.

OBRAZI IN POJAVI

POMAGAJTE, LJUDJE

Peter se je ves predal škrpanju snega pod njegovimi nogami. »Vrabca,« si je mislil in vneto poslušal. »Danes pa kar žvižga! Precej pod nicio mora biti. Minus petnajst, nemara celo osemnajst stopinj.«

Ko je zavil s ceste na stranpot, je strupeno zapalo čez polje. Peter se je tesneje zavil v suknjo in pospešil korak. Pogledal je krog sebe. Še sto korakov, pa bo pri kozolcu, čigar skrivenčen upor, ki so se nocoj tako čudno krivili v medlem soju jasneg zimskega večera. Se petnajst minut, pa bo v mestu, v zatišju med hišami.

Ob kozolcu se je zdrznil in obstal. Deviško belino snega je kazil teman kup, nič večji od...

»Pa ne da bi bil človek,« se je zdrznil Peter in zagazil v sneg. Počasi, z občutkom odpore, se je dotaknil tistega neznanega. Leden srh mu je spredel telo in skoraj bi bil od groze zakričal. Temna zgrbena postava, ki

RAZGOVOR S POSLANSKIM KANDIDATOM

Razlagati našo politiko in jo uresničevati

V tržiški občini kandidira za poslanca v Republiški zbor Ljudske skupštine LRS predsednik Okrajnega odbora SZDL Kranj tovarš Franc Popit. Uredništvo je tov. Popita zaprosilo za razgovor o nekaterih aktualnih političnih vprašanjih.

»Zanima nas Vaše mnenje o tem, gov naglejši razvoj. Po nekaterih koliko je političnim silam v okraju Kranj že uspelo usmeriti svoje delo v vsebinsko plat predvolilnih priprav oziroma kakšne pojave je v zvezi s tem na področju našega okraja moč zaslediti?«

»Udeležba in diskusija na kandidacijskih konferencah in zborih volivcev kaže, da vlada veliko zanimanje za volitve. Ta interes je posledica:«

Prvič, večje politične aktivnosti, ki je v našem okraju živa in stalna že od diskusi o programih dela ljudskih odborov, ki so bile v organizacijah SZDL še pred jesenskimi volitvami v ljudske odbore, v pleniumih SZDL o različnih družbenih političnih problemih Gorenjske, na letnih občinskih zborih terenskih organizacij SZDL, ob volitvah novih vodstev v osnovne organizacije in občinske komiteje ZKS, na zasedanjih ljudskih odborov, posebno okrajnega, posvečenih problemov turizma, obrti, trgovine;

Družič, v vedno močnejšem občutku delovnih ljudi, da imajo možnost in da je v njihovem materialnem interesu, da se čim aktivne angažirajo v demokratičnih organih, predvsem v delavskem in družbenem upravljanju in komuni;

Tretjič, v povečanem občutku kadrov v političnih organizacijah, da so v prvi vrsti odgovorni za socialistični razvoj celotne jugoslovanske skupnosti.

Kar zadeva vsebinsko plat predvolilnih priprav, bodo predvideni stanki kandidatov z volivci, in nekatera večja politična zborovanja, ki jih nameravamo prirediti do volitev, lahko še poglobila razpravljanje o naši vsakodnevni politiki in povečala razumevanje za probleme socialistične graditve.«

»V zadnjem času smo dobili vrsto novih zakonov in predpisov, ki izpopolnjujejo naš družbeno-ekonomski sistem oziroma bo nujno uresničevanje omogočilo nje-

predpise nepravilno tolmačijo. Tako ponekod razširjajo mnenje, da bo sprič novih predpisov o delitvi dohodka gospodarskim organizacijam primanjkovalo sredstev za izplačevanje zaslужkov. Kaj so dite o tem?«

»Res je, pri svojem političnem delu se stalno srečujemo z vprašanjem, na kakšen način pravilno obvestiti in seznaniti delovne ljudi z našo vsakodnevno politiko, da bi jim bila razumljiva, da bi jo znali uporabljati. Čeprav imamo radio, tisk itd., pa vendarle to ne more nadomestiti žive vsakodnevne akcije političnih organizacij, ki objasnjujejo to politiko in se z njenim uresničevanje tudi borijo na določenem področju v dolčinem krogu ljudi.«

To velja tudi za podjetja. Tu bi moral sindikat, posebno sedaj, ko je bilo sprejetih več zveznih zakonov, ki neposredno zadevajo delovne kolektive, napeti vse sile, da bi se delovni ljudje seznavili z vsebino in duhom zakonov. Posebno so važni predpisi o delitvi dohodka gospodarskih organizacij. Bistveno v teh predpisih je, prvič, to, da se približujemo principom, kdor boljše gospodari,

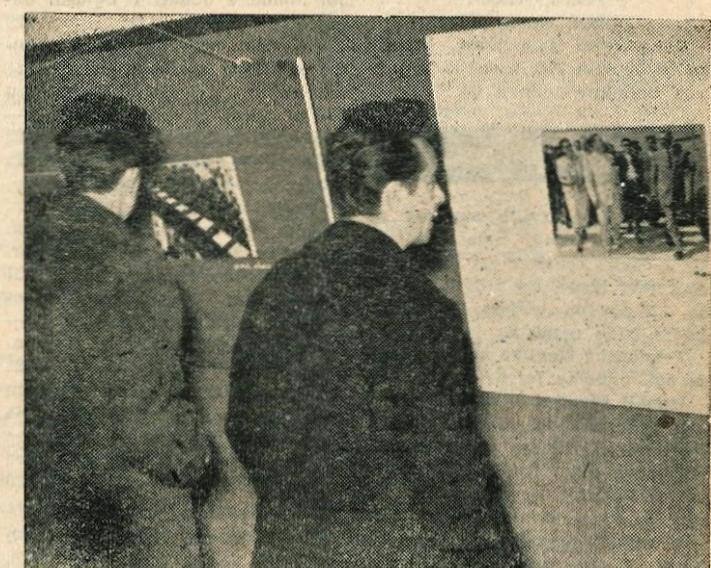
naj mu več sredstev pripada in, drugič, da delovni kolektiv samostojno določa in ureja interno tarifno politiko. Uresničujejo se dve načeli, ki sta ekonomsko in družbeno upravičeni in nujni. Obravnavanje po novih predpisih se bo začelo v začetku drugega četrletja. Kot vsak prehod bo tudi ta terjal v gospodarskih organizacijah soliden študij problemov, ki bodo nastali in priprave, da predpise uresničimo.«

Jasno je, da bodo morali kolektivi na osnovi danih ingerenc na področju interne tarifne politike najpreje rešiti probleme, ki jih lahko rešijo sami. Zvezni izvršni svet pa bo na osnovi problematike tudi poskrbel, da ne bo prehod povzročil preveč motenj v poslovanju podjetij. Pojav nepravilnega tolmačenja je naraven in, skoraj nujen spremjevalec vseh sprememb, bodisi predpisov, sprejemanja planov itd., skratka vedno, kadar prehajamo iz starega v novo. Tu je več razlogov. Nepoznavanje, enostransko gledanje, poli-

tična dezorientacija, gledanje z žabje perspektivo, socializmu tuja stališča itd. Močnejši in dolgotrajnejši pa so taki pojavi tam, kjer ni delovanja zavestnih socialističnih sil, kjer ni socialističnih stališč. Marsikje so zaradi politične odstotnosti sindikatov in ZK preprišeni delavci raznim interpretom, ki na osnovi »verodostojnih izračunov« dokazujojo, kako podjetje ne bo moglo živeti, kako ne bodo mogli izplačevati norm, dobička itd. Prav bi bilo, če bi delavci take »razlagalce« malo povprašali, naj povedo, koliko podjetij je že pri nas propadlo, koliko ljudi je ostalo brez plač, plačanih norm itd., zaradi predpisov? In prav ti, ki delajo take »račune«, naj tudi povedo, kolikokrat so sami ostali brez premij, da o plačah ne govorim.«

Kot rečeno sindikalistem in komunistom v gospodarskih organizacijah ostane odgovorna naloga: pojasnjevati našo vsakodnevno politiko, da bo slehernemu zapostenemu jasna in se zanjo boriti.«

Razstava o jugoslovanskem gospodarstvu

Razstavo, ki bo odprta do 18. t. m., so v razstavnih prostorih Prešernove hiše v Kranju odprli zanimalivo razstavo o razvoju jugoslovanskega gospodarstva. Največ dobro izdelanih barvnih posnetkov prikazuje napredek industrije, ki se v povojnem času uveljavlja ne samo na domačem, marveč tudi na zunanjem tržišču.

K. M.

Problemi Jeseničanov

OBRT, TURIZEM, ŠOLE IN STANOVANJA

Te dni so odborniki ObLO Jesenice stopali v vseh krajeh občine pred zborov volivcev s poročilom o razvoju gospodarskih in ostalih komunalnih dejavnosti v občini Jesenice. Poročilo je zajemalo razdobje od 1. 9. 1955 do 31. 12. 1957. Čeprav ni preveč pregledno, pa so si volivci le lahko ustvarili približno podobno gospodarjenja v zadnjih dveh letih. Ob branju posameznih postavk se je izvil marsikaken »oh« in »aha«, tu in tam pa je bilo slišati tudi zadovoljno mrmarjanje.

14 MILIJARD ZA INVESTICIJE V ŽELEZARNI

Toliko je bilo v dvanajstih povojnih letih investirano za razširitev in rekonstrukcijo tovarniških objektov, zato pa se je tudi povečalo bruto produkt za okoli 500%. Sploh ustvarja industrija v jesenški občini več kot 98% celotnega družbenega bruto produkta.

39 MILIJONOV ZA INVESTICIJE V L. 1957

V primeri z l. 1956, ko je bilo za investicije na razpolago le 19,730.000 din in sta bili v tem znesku všetki še komunalne dejavnosti ter negospodarske investicije, pomeni leta 1957 velikanski napredok. To je začetek pripravljanja za razvoj obrti, kajti v občini je zdaj vsega 13 družbeno-obrtnih obratov in 162 privatnih obrtnikov. Zato ni nič čudnega, če je med vsemi panogami v izkorisčanju investicijskih kreditov obrt s 13 milijoni na prvem mestu. Ostale kredite

so si razdelili gradbeništvo (4,700.000), trgovina (7,260.000), goštinštvo (4,400.000), kino (8,000.000 za cinemascope na Jesenicah) ter rešilna postaja (1,500.000 za avto furgon).

V VSEJ OBČINI 81 GOSTINSKIH OBRATOV

Gostinstvo je razen obrti eno izmed ozkih gril občine. Večina med njimi so navadne krme, v katerih so higienске naprave neverjetno siromašne, da o ugodnosti za goste sploh ne govorimo. Pri vsem tem pa so tolste cene čisto običajen pojav. Zlasti v vseh izven središča bi se morali sanitarna in tržna inspekcijska večkrat pojavit, potem bi se morda le nehalo dogajati, da bi se morali gostje zadovoljevati s tri dni starimi žemljami ali z jedmi brez okusa. Edina njihova prednost je v tem, da so močno »zabeljena« — človek je sit v trenutku, ko zve za račun.

IN TURIZEM?

Na razvoju turizma je zainteresirana predvsem Zgornjesavska dolina. In kaj je bilo storjenega za njegov napredok? Edini večji turistični objekt je nova žičnica v Žirovnici, za katero je v preteklem letu občina dala 16 milijonov. Prav tako so v teku dela za zgraditev prepotrebne osemtletke na Jesenicah, za katere so samo načrti veljali 4 milijone 260 tisoč din. Stisko z učilnicami in zastarelo ureditvijo na Hrušici, v Planini pod Golico, v Kranjski gori in na Koroški Beli je občina doslej reševala z adaptacijami, za katere je bilo potrebno 3,431.000 din. Vendata priložnostna popravila situacije ne morejo rešiti. V Kranjski gori poučujejo že v treh izmenah in bo treba prej ali slej

pričakujemo, da bo že v letu 1960 — žičnica vleka smučarje do vrha Vitrance...

Prezreti pa ne smemo lepe akcije ObLO in TD Mojstrana, ki je obvarovala eno naših najlepših turističnih znamenitosti: popravilo vrhnjega iztoka pri slapu Peričniku, na kar je svojcas »Glas Gorenjske« že opozoril.

Popolnoma upravičena je priporaba v poročilu ObLO: »Problem turizma v občini Jesenice bo vsekakor v prihodnje vezan na večja finančna sredstva, ki pa bodo opravičljiva le v primeru dobre organizacije že obstoječih gostinsko-turističnih podjetij.« O tej »dobri organizaciji« bi se dalo res marsikaj povediti.

NOVE ŠOLE, NOVE UČILNICE...

Ta problem, ki je splošno slovenski in jugoslovanski, je na Jesenicah še posebno hud. V letošnjem letu bo dograjena osemšolska v Žirovnici, za katero je v preteklem letu občina dala 16 milijonov. Prav tako so v teku dela za zgraditev prepotrebne osemtletke na Jesenicah, za katere so samo načrti veljali 4 milijone 260 tisoč din. Stisko z učilnicami in zastarelo ureditvijo na Hrušici, v Planini pod Golico, v Kranjski gori in na Koroški Beli je občina doslej reševala z adaptacijami, za katere je bilo potrebno 3,431.000 din. Vendata priložnostna popravila situacije ne morejo rešiti. V Kranjski gori poučujejo že v treh izmenah in bo treba prej ali slej

misiliti na novo poslopje, še huje pa je na Dovjem, kjer bo moral že v prihodnjem šolskem letu imeti pouk sedem razredov — v treh učilnicah. Pri tem so pa nekateri razredi tako prenatrpani, da bi morali nujno ustanoviti paralelke. Samo — kam z njimi?

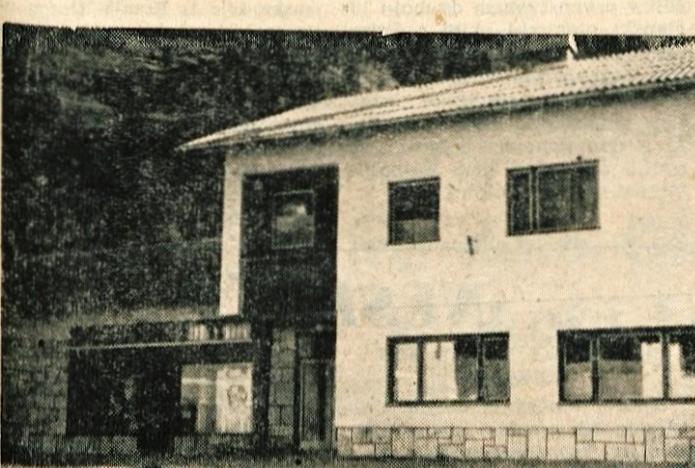
V DVEH LETIH 200 STANOVAJANJ

Sto stanovanj v enem letu ob dosedanji stanovanjski stiski je res več kot premalo. Kljub temu pa si je moral ObLO nerdenko pomagati iz zadrege na ta način, da si je iz kreditnega sklada za stanovanjsko izgradnjo izposodil zneske, s katerimi je potem kril stroške, za katere ni bilo proračunskih sredstev. Samo za komunalne naprave je bilo v letu 1957 porabljenih iz tega sklada 25 milijonov dinarjev.

To je le nekaj najznačilnejših drobcev o gospodarski dejavnosti jesenške občine. Vse kaže, da bo gospodarstvo ob tako živem sodelovanju z volivci, kakor se je uveljavilo v zadnjem času, postal bolj smotorno in bi na ta način rešeno marsikaj, kar je povzročalo slabo voljo in celo nezadovoljstvo.

J. S.

NOVA ZADRUŽNA POSTOJANKA

Ob 10-letnici obstoja Kmetijske zadruge Katarina pri Tržiču so člani proslavili otvoritev novega gospodarskega doma. V tem domu so skladišča, trgovina, pisarne in stanovanja, poleg doma pa lastno skladišče za les, kar je vse doslej imela zadruga v najemu.

Na vrsti je tudi obrt

Nadaljevanje s 1. strani)
šine. Kapaciteta prostorov se je torej zmanjšala, število potrošnikov pa se je povečalo za 280%. Tudi pekovi ne dobitjo, ker nimajo zanje stanovanj in gredo le-ti raje v tovarno.

V kranjski občini se vsako leto pomoči število prebivalstva za 4%, obrtnih delavnic pa je čedalje manj, je dejal tov. Vinko Hafner. Kljub temu ljudje pridejo do obrtniških izdelkov oziroma storitev, čeprav le-te niso kvalitetne. V tej občini namreč opravljajo 20—40% vse obrtniške dejavnosti šuštarji, ki bodisi v obrti. Sprito tega je tov. Hafner sodil, da bi bilo smotrnejše legalizirati to šušmarjenje ha ta način, da bi smel vsakdo (ne glede na svoja uradna spricelava) opravljati obrt, če bi se registriral in plačeval ustrezne družbene dajatve; ostre ad-

ministrativne ukrepe pa bi potem usmerili proti tistim, ki svoje obrtne dejavnosti ne bi registrirali. Konkurenca sama pa bi izločila potem tudi slabe obrtnike.

TUDI INDUSTRIJA NAJ POMAGA
Pomanjkanje obrti je predvsem povzročila industrija s svojim razvojem, ker je povečala mestno prebivalstvo ter odvzemla delovno silo obrti. Prav zato in v interesu svojih delavcev pa bi morala industrija tudi pomagati, da bi hitreje omiljevali pomanjkanje obrti, je sodil tov. Hafner.

Mnenju tov. Hafnerja, naj bi skušali doseči spremembo nekaterih togih in v bistvu cehovskih predpisov o ustanavljanju obrtnih obratov oziroma naj bi te predpise uporabljali s širokim razumevanjem za to problematiko, se je pridružil tudi tov. Svetlo Kobal.

Le-ta je nadalje sodil, da — po izkušnjah škofjeloške občine — pri razvijanju obrti niso poglaviti problem sredstva, marveč nastopa kopica drugih, n. pr. organizacijskih težav pri ustanavljanju novih obrti, dalje pomanjkanje vodilnega kadra, prostorov itd. Po mnenju tov. Kobala naj bi tudi industrija pomagala ustanavljati nove obrtne delavnice in ohranjava nihjih začetni impulz; razen tega naj bi nove obrtne panege vzpostavljali tudi pri že obstoječih obrtnih delavnicah. Zbornice pa naj bi formirale telo, ki bi pomagalo pri pripravah za ustanavljanje novih delavnih obrti.

Predsednik Obrtne zbornice LRS tovariš Leopold Krese je v svoji razpravi dejal, naj bi industrija pomagala v dveh smereh. Prvič — naj bi prevzela nekatere proizvodne panege, ki so sedaj še značilne za obrt (n. pr.

izdelovanje stavbnega pohištva, kajti ali ni anahronizem, da za vsako poslopje ali celo za vsako sobo izdelujejo posebna vrata, namesto, da bi serijsko izdelovali tipizirano stavbno pohištvo?). Drugič — industrijska podjetja naj bi bili na razpolago za nove obrtne delavnice nekatere svoje neizkorisčena osnovna sredstva. Tudi tovariš Krese se je strinjal z mnenji, da je treba predpise o izdajanju obrtnih dovoljenj prilagoditi potrebam, vendar pa naj bi v mestih odpravljali šušmarstvo predvsem tudi s povečanjem soobnih obrtnih obratov. Glede preraščanja obrti v industrijo pa je tovariš Krese smatral, da to ni nepravilno ne sme pa to biti osnova težnja v obrti.

OLO je po razpravi soglasno sprejel sklep o načelih in smernicah za razvoj obrti, ki ga bomo v celoti objavili v pondeljkovki številki.

M. Z.

Prva izmena jesenških železarjev je končala delo.

gorenjski obveščevalci

ZDRAVNIŠKA
DEŽURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot 8, telefon 218, naročila za prevoz bolnikov telefon 04.

MALI OGLASI

Pravatnikom malih oglasov ne objavljamo pred vplačilom. — Cena malih oglasov je: Preklic 20 dinarjev, izgubljeno 10 din, ostalo 12 din od besede. Naročniki imajo 20% popusta.

Telefonska številka naročniškega in ogl. oddelka je: Kranj 475.

Izgubil sem ročno oglato moško uro s sivim jermenčkom, dne 2. februarja od Mayerja do Orehka. Poštenega najditev naprošam, da naj mi jo proti nagradi vrne. Naslov v oglašnem oddelku. 198

V soboto 8. februarja sem od 8. do 9. ure izgubil od Gašteja do Orehka 44, očala. Poštenega najditev prosim naj jih proti nagradi vrne v Orehek 44. 199

V Škofji Loki, Blaževa ulica 8 sem odprla odvetniško pisarno. — Uradne ure so vsak dan od 8. do 13. ure. Se priporočam. Odvetnica Marija Polak. 200

Prodam 4-vrstno harmoniko znamke »Kukler« v brezhibnem stanju ali zamenjam za govedo. Naslov v oglašnem oddelku. 201

Prodam stavno parcele v Bratu. — Pirc Ljudmila, Voglje 85, Senčur. 202

Prodam plug obračalnik in dvo-brzinski plug. — Bohinc Jože, Zg. Brnik 60, Cerkle. 203

Prodam seno, slamo, repo in debelega prašiča. — Mesec, Gorice. 204

Prodam zelo lepa prašiča in svinojsta po 4 in pol mesece. — Košir, Kovor 74. 205

Prodam novo žensko italijansko kolo. Poizve se na avtobusni postaji Kranj od 13. do 21. ure. 206

Prodam skoraj novo spalnico z žimnicama. — Tavčarjeva 1, Kranj. 207

Prodam dve stavni parcelli na Klancu ob pokopaliski cesti. Voda in luč na parceli. Naslov v oglašnem oddelku. 208

Prodam moško kolo, pumpo in kluč za 11.000 din. — Huje 66, Kranj. 209

Os za krožno žago (cirkularko) s krogličnimi ležaji, novo, prodam. Krulc, Klanc 5. 210

Kuhinjsko pohištvo, skoraj novo, ugodno prodam. — Krulc, Klanc 59. 211

Zelo dobro ohranjena jedilnica - orehov furnir in brušena stekla zaradi selitve naprodaj. Ogled v Kranju, Titov trg 8. 212

Zamenjam otavo za peso ali korenje. — Primskovo 161. 213

Kupim posnemalnik. — Teran Mirko, Duplje. 214

Dvosobno stanovanje v Kranju zamenjam za enosobno ali garsonijo v Ljubljani. Ponudbe oddati v oglašnem oddelku. 215

Dvosobno, sončno in zračno stanovanje v Kranju odstopim proti večjemu posojilu. Ponudbe z navedbo višine posojila oddati v oglašnem oddelku. 216

Delavka na dve izmeni dobri stanovanje v Kranju. Naslov v oglašnem oddelku. 217

Nudim hrano in stanovanje pridemu in poštenemu dekletu za pomoč v gospodinjstvu. Naslov v oglašnem oddelku. 218

Hrano in opremljeno sobo dobita 2 tovarniških delavk blizu avtobusne in železniške postaje na Gorenjskem za pomoč v prostem času pri gospodinjskih in kmečkih delih. Naslov v oglašnem oddelku. 219

Oddam 2-sobno še neizdelano stanovanje in to najraje podjetje

ju. Ponudbe oddati v oglašnem oddelku. 220

Trgovsko podjetje Lesce sprejme mlašega moškega delavca za pomočnega skladisnika. Nastop službe takoj ali po dogovoru. — Plača po tarifnom pravilniku. 193

Kmetijska zadružna Zminac, P. Škofja Loka sprejme v službo poslovodjo za trgovino z mešanim blagom ter odkupom kmetijskih pridelkov. Ponudbe poslati na gornji naslov do 20. februarja 1958. 221

Sprejemimo dva pekovska pomočnika. Nastop službe takoj. — Ponudbe poslati podjetju »Delikatesa« Kranj. 222

Iščemo poslovodjo za trgovino z mešanim blagom. Stanovanje preskrbljeno. Piseme ponudbe pošljite Kmetijski zadružni Selca nad Šk. Loko. 223

Iščem dekle za pomoč v gospodinjstvu. Nudim hrano in stanovanje. V poštev pridejo delavke, ki delajo na 3 izmene. Naslov v oglašnem oddelku. 224

Sestošolka instruirata dijake nizjih razredov. Naslov v oglašnem oddelku. 225

Sofer B razreda želi zaposlitve v Kranju ali bližnjih okolic. Naslov v oglašnem oddelku. 226

Instruiram nižješolce matematiko, angleščino in nemščino. Naslov v oglašnem oddelku. 227

Sprejemim kolarskega pomočnika. Črnivec Janko, Strahinj štev. 23, Naklo. 228

Za strojepisje rabimo moč, več hitrega tipkanja, ki po možnosti obvlada stenografijo in perfektno slovenščino. Ponudbe pošljite na upravo podjetja »Plašnica«, Kranj. 229

Prodam zelo lepa prašiča in svinojsta po 4 in pol mesece. — Košir, Kovor 74. 205

Prodam novo žensko italijansko kolo. Poizve se na avtobusni postaji Kranj od 13. do 21. ure. 206

Prodam skoraj novo spalnico z žimnicama. — Tavčarjeva 1, Kranj. 207

Prodam dve stavni parcelli na Klancu ob pokopaliski cesti. Voda in luč na parceli. Naslov v oglašnem oddelku. 208

Prodam moško kolo, pumpo in kluč za 11.000 din. — Huje 66, Kranj. 209

Os za krožno žago (cirkularko) s krogličnimi ležaji, novo, prodam. Krulc, Klanc 5. 210

Kuhinjsko pohištvo, skoraj novo, ugodno prodam. — Krulc, Klanc 59. 211

Zelo dobro ohranjena jedilnica - orehov furnir in brušena stekla zaradi selitve naprodaj. Ogled v Kranju, Titov trg 8. 212

Zamenjam otavo za peso ali korenje. — Primskovo 161. 213

Kupim posnemalnik. — Teran Mirko, Duplje. 214

Dvosobno stanovanje v Kranju zamenjam za enosobno ali garsonijo v Ljubljani. Ponudbe oddati v oglašnem oddelku. 215

Dvosobno, sončno in zračno stanovanje v Kranju odstopim proti večjemu posojilu. Ponudbe z navedbo višine posojila oddati v oglašnem oddelku. 216

Delavka na dve izmeni dobri stanovanje v Kranju. Naslov v oglašnem oddelku. 217

Nudim hrano in stanovanje pridemu in poštenemu dekletu za pomoč v gospodinjstvu. Naslov v oglašnem oddelku. 218

Hrano in opremljeno sobo dobita 2 tovarniških delavk blizu avtobusne in železniške postaje na Gorenjskem za pomoč v prostem času pri gospodinjskih in kmečkih delih. Naslov v oglašnem oddelku. 219

Oddam 2-sobno še neizdelano stanovanje in to najraje podjetje

ju. Ponudbe oddati v oglašnem oddelku. 220

Trgovsko podjetje Lesce sprejme mlašega moškega delavca za pomočnega skladisnika. Nastop službe takoj ali po dogovoru. — Plača po tarifnom pravilniku. 193

OZS — Podružnica Radovljica

POCENI HRANA

Okusno hrano dobiti v

LJUDSKI KUHNJI, KRAJN,

Gasilski trg 3

Kosilo za abonente din 90.—

za prehodne „ 105.—

Večerja „ 60.—

ZAHVALA

Vsem znancem sporočam ža-

lostno vest, da je dne 5. t. m. v

Sežani umrl moj dragi mož

STANKO MACAROL

Pokopal smo ga 6. t. m. v nje-

govem rojstnem kraju, Sežani.

Vsem, ki so ga tako lepo spre-

mili na zadnji poti se iskreno za-

hvaljujem.

Zalučo žena Lina Macarol

KINO

»STORŽIČ«, KRAJN: 14. februar

ob 16., 18. in 20. uri franc. barv-

ni cinemascope film »JE SE PROSTOR ZA ENEGA«. 15. feb-

rac. barvni cinemascope »JE SE PROSTOR ZA ENEGA« in

bruarja ob 16., 18. in 20. uri ob

22. urti premiera ital. barvne

cinemascope filma »KRUH, LJUBEZEN IN...«. 16. februarja ob

8.30 uri jug. film »MILIJONI NA OTOKU«, vstopnina enotna,

ob 10. in 14. uri amer. barvni

film »ROBINSON CRUSOE«, ob

16., 18. in 20. uri franc. barvni

cinemascope film »JE SE PRO-

STOR ZA ENEGA«.

»TRIGLAV«, PRIMSKOV: 15.

februarja ni predstave. 16. februar,

ob 16.30 in 19. uri amer. barvni

film »OSAMLJENA PISTOLA«.

»SVOBODA«, STRAŽIŠČE: 15.

februarja ob 18. in 20. uri pre-

miere ital. filma »VRNITEV V

ZIVLJENJE«, 16. februar, ob 17. in

19. uri ital. film »VRNITEV V

ZIVLJENJE«.

»NAKLO: 15. in 16. februar,

premiera ital. barvne cinemascop-

e filma »KRUH, LJUBEZEN IN...«.

— V soboto ob 19. uri. — V nedeljo ob 15., 17. in 19. uri.

»RADIO«, JESENICE: 14. februar,

amer. barvni film »DVA TEDNA LJUBEZNI«. Od 15. do 18. februar,

amer. barvni film »NAPREJ UJEC VILI« in franc. barvni ci-

nemascope film »MIHAJLO STROGOV«.

»PLAVZ«, JESENICE: 14. februar,

amer. barvni film »NAPADALCI«. Od 15. do 18. februar, amer. barvni film »DVA TEDNA LJUBZNI«.

»ZIROVNICA: 15. in 16. februar,

amer. barvni film »NAPADALCI«.

»DOVJE MOJSTRANA: 15. in 16.

februar, amer. film »NA ROBU PLOČNIKA«.

»KOROSKA BELA: 15. in 16.

februarja amer. barvni film »NA- PREJ UJEC VILI«.

»BLED: od 14. do 17. februarja

amer. barvni glasbeni film »NE-

POZABNA PESEM«. V petek ob

20. uri. V soboto ob 17. in 20. uri.

V nedeljo ob 14., 16., 18. in 20.

Več smotrnosti in samokritike

Zapisek o delu prosvetnega društva na Godešiču

Kulturno-umetniško društvo na Godešiču sodi prav gotovo med zelo prizadetna društva te vrste na Gorenjskem in žanje tudi temu primerno priznanje. Ker pa v zadnjem času prihaja pogosteje do pojavov, ki dejavnosti društva niso v prid, ne bo napak, če osvetlim nekatere najbolj pereče probleme, ki tarejo to kulturno-pravno telo.

Klub temu, da pripravljajo v letoski sezoni že četrto premiero, s svojim delom ne bi smeli biti zadovoljni. Dokaj visoko število premier nas privede v drom o njihovi kvaliteti. Pojem kvalitete na podeželskih održih je dokaj relativen, vendar pa ne more dovoljevati napak glede izbire repertoarja, površnega pripravljanja del in podobnega, kar uprizoritam v prid. Še več. Nevarnost je, da se pri tem izmaliči osrednja misel uprizoritve.

Pogost pojav v naših prosvetnih društvih so trena med starimi in mladimi-

mi. Mladi dajejo svežo življenjsko silo, ki včasih sega sicer previsoko, a daje društvu svojski pečat. Stari pa predstavljajo z obilico izkušenj zrelejšo presojo, pogosto pa tudi z okostenjem naziranjem živo nasprotje mladih. Ta problem duši prosvetno dejavnost tudi na Godešiču. Takšna trenja sicer vodijo kdaj pa kdaj do povečane društvene aktivnosti, ki kaže na zunaj dokaj soliden vtis, vendar pa se zaradi nepravilnih odnosov sožita med starejšo in mlajšo generacijo krha. To pa seveda močno vpliva tudi na kvalitetu društvenega dela. Seveda pa je pod temi pogoji ogrožen poglaviti smoter prosvetnega društva: prosvetljevanje množice in dviganje kulturne ravni na vasi.

Nepravilno je tudi, da se v vasi z nekaj sto prebivalci, kakršna je Godešič, pripravljata hkrati dve premieri; do tega pojava je prišlo namreč na začetku letoske sezone. To

pa upravičeno vasiljuje misel, da delo, ki raste pod takšnimi pogoji, ne more biti kvalitetno. Ni dovolj le uprizoritev zaradi uprizoritve. Še vedno je treba posvečati vso pozornost kvaliteti. Pod takšnimi pogoji je nedvomno ogrožena tudi igralska plat uprizoritve. Nekateri igralci so sodelovali hkrati v dveh igrah, zato je bila igra površna, media, brez dinamike.

Tretjo premiero v letoski sezoni pa lahko ovrednotimo samo z besedo: polomija. Gre namreč za otroško igrico, ki je bila uprizorjana za novoletno jelko. Izgovori prireditelja, če da je bila igrica naštudirana v manj kot dveh tednih in končno, da je bila pripravljena za mladino, zaslužijo vso grajo. Pogosto poudarjam, da je treba nuditi mladini najboljša dela iz mladinskega repertoarja, dobre režise, dobre igralce in čimlepša prizorišča.

Kulturno-prosvetnemu društvu v Godešiču ne kaže zanikati dokaj velike aktivnosti. Vendar pa delo društva ne bi škodovalo malo več načelnosti in samokritike. Dela naših prosvetnih društev ne vrednoti kvantiteta, temveč kvaliteta.

-zek

filmi, ki jih gledamo

»SKOZI PEKEL«

Scenarij za film sta po istoimenskem romanu Nevila Shutea napisala W. P. Lipscombe in Richard Mason. To je zgodba, ki se je godila med drugo svetovno vojno, in pripoveduje o pogumu in samoodpovedi malih, miroljubnih ljudi, ki polni vere vase, v sočloveka in prihodnost kljubujejo nadčloveškim naprom.

Zgodba je postavljena na neki otok v Malajskem arhipelu. Vojna vihra tudi temu delu sveta ni prizanesla. Ko Japonci zavzamejo otok, internirajo civiliste-bele, moške in ženske, toda v ločenih taboriščih. Tu pa začne trnjeva pot za ženske in otroke, ki morajo v taborišče peš. Napori, neznašna tropška klima, lakota, mrzlina, redčijo vrsto internirank, ki zaman mesece in mesece iščejo taborišče, kjer bi bilo konec njihove trnjeve poti. Zgodba pripoveduje tudi o ljubezni, toda ne o takšni na prvi

pogled, temveč o človekovih čustvih, ki lahko zrastejo le iz trpljenja.

Film »Skozi pekel« je posnel ameriški filmski producent J. A. Rank, zrežiral pa ga je Jack Lee. Čeprav je film brez blestevih barv — posnet je v črnobieli tehniki — zaživi pred očmi gledalca v vsej svoji neposrednosti in neizumetnjenosti. Vseskozi napeti prizori, brez običajne cenosti, dajejo filmu svoj poudarek..., barvo — ne zaradi gledalcev, ki takšne prizore ljubijo, temveč so razburljivi prizori pogojeni z zgodbo samo. — Tudi igre ni opaziti — igralci živijo, trpe in umirajo: vse je pristno, preprosto, nepotvorjeno. Da je obrtniška plat filma na dosteni višini, o tem ni nobenega dvoma.

Igrali: Virginia McKenna, Peter Finch, Marie Lehr, Renée Houston in Jean Anderson. — »Skozi pekel« je film, ki nam bo še dolgo ostal v spominu.

za

ŠTUDIJSKA NOVOST

Na Studijsko knjižnico v Kranju so se zadnja leta vse pogosteje obračali tako posamezniki kakor ustanove (šole, prosvetna društva, gledališča, novinarji ipd.) z željo, da bi dobili primerno gradivo za pripreditev ob državnih praznikih, za proslave obletnic naših velikih mož in za druge kulturne nastope. Knjižnica je sicer zmerom tako gradivo posredovala, vendar večkrat željam ni mogla v celoti zadovoljiti. Dostopno je bilo namreč predvsem gradivo v knjigah in brošurah, težje pa je bilo priti do gradiva, ki je izšlo v časnikih in časopisih. Debeli letniki časopisa se iz leta v leto gradijo, gradivo ostaja v njih zakopano in gine sčasoma iz evidence. Iškanje po spominu prepogosto odpove. Treba je bilo najti drugo, zanesljivejšo pot. Ker naše kulturno in politično življenje tako gradivo nujno potrebuje, se je vodstvo knjižnice odločilo, da se stavi posebna kartoteka.

V ta namen je bilo treba pregledati večino naših časnikov in časopisov od osvoboditve do danes. Če pomislimo, da imamo na Slovenskem okoli 40 časnikov in nad 150 časopisov in da je bilo treba pri vsakem časopisu pregledati vse letnike od strani do strani, potem si lahko predstavljamo, koliko časa in potrpljenja je zahtevalo samo ekskserpiranje. V šestih mesecih je knjižnični kolektiv naloženo delo končal. Kartoteka obsegata okoli 3000 listkov. Razdeljena je po praznikih in proslavah na 27 oddelkov. V vsakem oddelku so listki urejeni po abecedi avtorjev oz. naslovov. V prihodnje se bo sproti dopolnila z novim gradivom, kakor bo dotečalo v knjižnico.

Kartoteka je že od 29. novembra 1957 na razpolago interesentom, ki jo s pridom in radi uporablja. Zlasti je dobrodošla številnim prosvetnim, kulturnim in političnim delavcem, ki iščejo gradivo za predavanja, referate in članke, za prirejanje proslav in raznih pripreditev, za pouk v šoli, na tečajih, v prosvetnih društvenih idr. Interesenti dobijo v roke vse razpoložljivo gradivo, s prihranijo mnogo časa pri iskanju virov in njihovi sestavki so kvalitetno boljši. Kartoteka pomaga mnogo tudi knjižničarjem, ker jim omogoča, da bralec čim hitreje in zanesljiveje postrežejo z iskanim gradivom.

Iz podobnih potreb je bila poleg te kartoteki ustavljena tudi posebna bibliografija knjig in razprav, ki obravnavajo državo in njeno ureditve. Tudi ta bibliografija je interesentom na razpolago in se bo v prihodnje dopolnjevala z novimi doneski.

S. B.

Odlomek iz igre Ilke Vaštetove »Visoka pesem« v uprizoritvi dramske sekcije DPD »Svoboda« Kranj - center na akademiji ob 109. obletnici Prešernove

Ob gostovanju tržaških gledališčnikov v Kranju

Likovnikom - amaterjem se obetajo boljši časi

Prejšnji teden je imel svojo prvo sejo likovni sosvet, ki je bil formiran na prvi seji okrajnega Sveta Svobod in prosvetnih društev okraja Kranj.

Naša društva zelo pogrešajo podpore na področju likovne dejavnosti, zaradi česar so nekaterе sekcije po društvenih prenehale z delom, medtem ko se obstoječe sprašujejo, kako in v kakšni smeri razviti likovno amatersko dejavnost. Na osnovi zgornj navedenih dejstev je okrajni SSPD na svoji prvi seji formiral sosvet za likovno dejavnost.

Clani sosveta so na svoji prvi seji razpravljali o stanju likovne dejavnosti v društvih, o namenu in smislu te dejavnosti ter o bodočih nalagah.

Jgotovili so, da organizacijsko trdno obstojata sekciji likovne umetnosti samo pri društvi »Svoboda« v Kranju in na Jesenicah. Teh sekcij je bilo pred kratkim več, vendar so prenehale z delom zaradi zgornj omenjenih težav. Ker je med članstvom precejšnje zanimanje za likovno dejavnost, je sosvet sklenil, da bo društvo nudil vso organizacijsko pomoč, po možnosti pa tudi materialno. Gre pred-

vsem za to, da delovnega človeka naučimo, oz. da mu omogočimo spoznati kulturne vrednote likovne umetnosti, da jo bo znal ceniti in tudi koristiti za svojo osebno vzgojo.

Za začetek dela bo sosvet s pomočjo lokalnih činiteljev organiziral posvetovanja z amaterskimi likovnimi delavci po občinah. Namen teh posvetovanj je ponovna poživitev sekcij likovne dejavnosti. Za popularizacijo likovne dejavnosti je sosvet sklenil pomagati občinskim svetom Svobod in prosvetnih društev pri organizaciji razstav likovne amaterske dejavnosti, in sicer na Jesenicah, v Tržiču in Kranju.

Kolikor bodo okoliščine dovoljvale, bodo te razstave prirejali tudi v ostalih občinskih centrih.

Upamo, da bo z aktivnim delom likovna dejavnost bolj zaživelka kot doslej, kar si tudi iskreno želimo.

Si

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE BO GOSTOVALO V KRAJU

Kranjska kulturna kronika bo zabeležila v nedeljo, 16. februarja pomemben dogodek: gostovanje Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane v Prešernovem gledališču. To pot se bodo ljubljanski gledališčniki predstavili kranjskemu občinstvu s francoskim komediografiom Molierom, in sicer s »Šolo za može in z »Izsiljeno ženitvijo«. Žal pa bo tokrat predstava le ob 16. ur.

Ker sodijo Molierova dela že kar v železni reportar naših gledališč, saj jih je občinstvo zavoljo njihove tematike, duhovitih zapletov, igrivega sloga in bičanja napak človeške družbe, vzljubilo, bo tokratno gostovanje nedvomno dobro obiskano.

K. J.

Kaj zavira delo Glasbene šole v Škofji Loki

V Škofji Loki delujeta pravzaprav dve glasbeni šoli: Državna nižja glasbena šola in Ljudsko-prosvetna glasbena šola pri DPD »Svoboda«. Vsaka ima tudi svoj namen: prva pripravlja kadar za višje stopnje glasbenih šol in daje strokovno kvalifikacijo z veljavnimi spričevali, druga pa predvsem združuje ljubitelje glasbe, tudi starejše, in jih izobražuje upoštevajoč njihovo zmogljivost in željo. Učni program te šole ni obvezen, pa tudi spričevala nimajo prave veljavke. Vsaka teh šol pa se bori s svojimi težavami, ki kalijo sožitje in skupne smotre obeh glasbenih zavodov.

Ob zadnji produkciji državne nižje glasbene šole, se je pokazalo, da potrebuje klavirski oddelek nov klavir. Instrument, ki ga poseduje šola, je star preko 80 let in še zdalec ne ustrezja smotrenemu pouku. Istega mnenja so bili tudi vsi, ki so prisotvovali zadnji glasbeni produkciji. Vsako odlašanje z nakupom ustreznega klavirja je neupravičljivo, zlasti še, ker glasbeni pedagog prof. Capuder pod takšnimi pogoji ne more dosegati uspehov, kakršne bi lahko.

Vsekakor bo treba najti sredstva za nabavo novega klavirja, s čemer bo omogočeno smotreno delo na glasbeni šoli.

K. J.

Ob zadnjem produkciji državne nižje glasbene šole, se je pokazalo, da potrebuje klavirski oddelek nov klavir. Instrument, ki ga poseduje šola, je star preko 80 let in še zdalec ne ustrezja smotrenemu pouku. Istega mnenja so bili tudi vsi, ki so prisotvovali zadnji glasbeni produkciji. Vsako odlašanje z nakupom ustreznega klavirja je neupravičljivo, zlasti še, ker glasbeni pedagog prof. Capuder pod takšnimi pogoji ne more dosegati uspehov, kakršne bi lahko. Vsekakor bo treba najti sredstva za nabavo novega klavirja, s čemer bo omogočeno smotreno delo na glasbeni šoli.

Prireditev je ne le popolnoma uspela, amp-

pak hkrati pokazala, koliko mladih in nadarjenih ljudi za »odrsko rabo« raste na Dovjem in v Mojstrani. Vodstvu društva gre vso pohvala, da jih je znalo pritegniti k delu; zdaj je pač njegova dolžnost, da jih usposobi in obdrži.

J. S.

IN V INDUSTRIJSKI KOVINARSKI SOLI »ISKRE« V KRAJU

Tudi gojenci tega zavoda so dostojno počastili 109. obletnico smrti dr. Franceta Prešernega. Uvodni nagovor je bil tokrat vezan tudi na zastopnike moderne: Cankarja, Murina, Ketteja in Zupančiča. Ob tej priliki so učenci šole poslali edinemu še živečemu pisatelju stare generacije F. S. Finžgarju brzjavko in naslednjo vsebino: »Ob priliki praznovanja slovenskega kulturnega praznika Vam učenci Industrijske kovinarske šole »Iskre« v Kranju čestitajo in se Vam zahvaljujejo za bogat prispevek naši književnosti.« — Po končanem praznovanju so vsi učenci obiskali grob dr. Franceta Prešernega.

M. M.

Počastili so spomin na naše velike može...

V KRAJSKI GORI

Na dan 200. obletnice Vodnikovega rojstva je DPD Svoboda »Slavko Cerne« v Kranjski gori priredilo akademijo z mottom »Pesni juri večne branijo trohet«. Pred zasedeno dvorano so nastopili recitatorski zbor, moški pevski zbor in člani igralske skupine. Medtem ko je 17-članski recitatorski zbor ob spremem besedilu, ki je bilo prirejeno za tri pomembne jubileje (80-letnico Zupančičevega rojstva, 200-letnico Vodnikovega rojstva in 109. obletnico Prešernove smrti), recitirali pesmi vseh treh poetov, je pevski zbor nekaj njihovih pesmi zapel. Člani igralske družine pa so na izviro način predvajali III. dejanje Visoke pesmi, drame o velikem Prešernu. Za konec so pevci še domačinom zapeli pesmi, s katerimi so nastopili v nedeljo na glasbeni reviji na Jesenicah.

Zadnja akademija je bila že peta prireditev Svobode v tej sezoni. Če bodo požrtvvalni

smrti. — Srečanje med Julijo Primčevem (Tatjanom Potisek) in Francetom Prešernom (Bogdanom Fajon) v Kazini. Prešeren izroči Juliji »Sonetni venec«

Gradimo ceneje!

Pod gornjim naslovom je izšel lani 27. septembra v »Glasu Gorenjske« članek s slikami maket o dveh zazidalnih načrtih zemljišča severno od vodovodnega stolpa. Članek trdi, da je prvični načrt, ki ga je izdelal zavod za stanovanjsko gradnjo v Kranju za ca. 25.000.000 dinarjev cenejši kot načrt, ki ga je nato predlagal oddelek za gradbene in komunalne zadeve ObLO Kranj. Posredno je oddelek tako povzročil tudi izgubo treh mesecev gradbene sezone in s tem preprečil investicijo ca. 40.000.000 dinarjev.

Poklicanega sem se čutil, da to zadevo načrem v javnosti, ker sem sam sodeloval pri izdelavi treh variant zazidalnega načrta in ker sem pomagal sestavljati oba investicijska programa, ki omogočata objektivno primerjavo. Namen članka je bil začeti razpravo o pripravah za to pomembno gradbeno akcijo.

Ker se ni nihče oglasil, je »Glas Gorenjske« dne 11. oktobra ponovno in deloma imenoma pozval tovariše, ki so sestavili drugi zazidalni načrt in ga sugerirali Občinskemu ljudskemu odboru, naj se udeležijo razprave. Časopis je podkrepil svoj poziv z izjavami nekaterih kranjskih javnih delavcev.

Od tedaj so pretekli dobri trije meseci in nihče se ni našel, da bi članku oporekal. Molk si lahko razlagamo le kot priznanje zmote ali skrajno brezbržnost. Eno kot drugo je vredno obsodbe, če priznaju ne sledi poprava napak.

Članek ni na široko razlagal, kje tiči jedro ne-gospodarnosti drugega načrta, zato naj to nadoknadm. Glavni vzrok je pretežna uporaba dvonadstropnih stanovanjskih blokov. Ze četrto stoletja staro literatura navaja izsledke izkušenj, ki dokazujejo, da so dvonadstropnice v ekonomskem pogledu najbolj ponesrečena oblika stanovanjskih zgradb in prav tisto mnenje lahko razberemo iz »načela za projektiranje stanovanjskih zgradb«, ki jih je lani izdal sekretariat za urbanizem in stanovanjsko gradnjo LRS.

Kaj v glavnem vpliva na to, da je dvonadstropna hiša razmeroma tako draga, lahko vidimo iz

Maketa I. osnutka z velikim otroškim igriščem sredi naselja

preprostega računa, ako jo primerjamo s štirinadstropnico.

Eno kot drugo v celoti podkletujemo in klet s temelji ni po kvadraturi nič cenejša kot ostale etaže. Pri enaki površini obeh objektov so torej tudi stroški za kleti enaki. Toda v prvem primeru se razdelijo na tri etaže, to je na pritličje in dve nadstropji, tako da odpade na vsako nadstropje tretjina stroškov za gradnjo kleti, v drugem primeru pa le

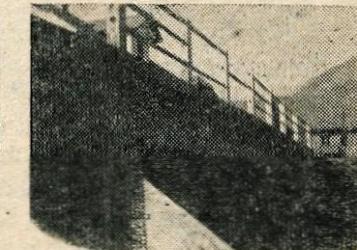

njegova fantazija, le za take, ekonomsko dogname rešitve naj išče in najde tudi estetsko obliko.

Kljub temu, da so prizadeti tovariši moj članek z dne 27. IX. 1957 žaljivo prezeli in da niso upoštevali tam naštetih dejstev, se najbrž ne bi bil ponovno lotil tega problema, da ni pronical do mene glas, da je oddelek za gradbene in komunalne zadeve s sodelavci zbral podatke in sestavil spis, ki dokazuje, da je drugi zazidalni načrt, ki mu jaz oporekam gospodarnost, celo za milijon ali dva ekono-

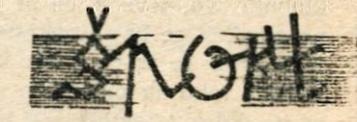
KAMEN spotike

Sodobna arhitektura? Ne, le popolna nemarnost komunalne službe. Most, ki ga vidite na sliki, je zgrajen v Mojstrani čez Bistrico. Manjkojoči drogovki kar vabijo otroke, naj si vendar

ogledajo brbrajočo vodo 7 m pod mostom in — zgrmijo vanjo... So se morda turistični možje odločili, naj bi ograji na tem in komaj dvajset metrov oddaljenem manjšem mostu postali turistična zanimivost Mojstrane?

-zk

LADO KAVČIĆ NOVI SAHOVSKI PRVAK KRANJA

V torek popoldan je bil svenčan zaključek šahovskega prvenstva Kranja za leto 1958. Kot smo že poročali, je na turnirju sodelovalo 13 prvo- in drugokategorikov ŠD Kranj, ki so se v dokaj zanimivih dvobojevih borili za najvišja mesta, čeprav moramo pri tem grajati nedisciplino nekaterih tovarišev. S solidno igro je osvojil naslov prvaka Kranja za leto 1958 z 9,5 točke Lado Kavčič. To je prav gotovo njegov doslej največji uspeh in upajmo, da v letosnjem letu ne bo postal osamljen. Drugi je rutinirani prvo-kategorik Edo Roblek z 9 točkami, ki je vseskozi bil veliki favorit za osvojitev prvega mesta, vendar je v nekaj srečanjih z neprecizno igro svoje možnosti zapravil. Nadaljnji vrstni red je naslednji: 3. Karel Misjak 8, 4. do 6. Drago Copic, Saša Stefe, Desimir Bukovac 7 (Copic je s 7 točkami dosegel normo za prvo kategorijo), 7. do 8. Bogdan Fajon in Jože Pogačnik 5,5, Boris Šimič 5, 10. Igor Janhar 4,5, 11. in 12. mesto delita Mirče Tasevski in Peter Koren s 4 točkami, zadnji pa je Miloje Zbiljič z 2 točkama.

FaBo

PO OBCNIH ZBORIH STRELSKIH DRUŽIN

V preteklih dneh je imel OSO Kranj svojo redno sejo, ki ji je prisostvoval tudi sekretar SZ Slovenije Miro Marn. Pregledali so zaključke letošnjih občnih zborov po družinah in ugotovili, da so ponekod potekali zelo dobro, v nekaterih družinah pa so jih vodstva zelo malomarno pravila, zato tudi niso dosegli zaželenega rezultata.

Najbolj malomarne so bile pri tem družine: »Partizan« iz Kranja, Puškarina, Zali Log, Bitnje, Podbreze in še nekaj drugih. Sprejeli pa so tudi sklep in predlog tehnične komisije o zaključku letošnjega conskega liga-tekmovanja in sklenili, da bodo lahko pravoplasirane družine pričele s tekmovanjem v okrajni conski ligi. Ustrezne sklepe so sprejeli tudi o letošnjem tekmovanju za »Zlato puščico«, za katero se družine marljivo pripravljajo, saj je to eno najbolj množičnih in privlačnih strelnih tekmovanj. Govorili so še o propagandnem delu, o raznih tečajih za strokovni dvig strelec, o raznih prireditvah, o utrjevanju občinskih strelnih odborov in o skupščini OSO, ki bo konec tega meseca.

NAŠ NAROČNIK PREJEL ZAVAROVALNINO

Državni zavarovalni zavod, podružnica Radovljica, nas je obvestil, da je nakazal naročniku »Glasu Gorenjske« tovarišu Jožetu Stetefu, Ravne 14, Tržič, 4000 dinarjev kot odškodnino za 10% trajno invalidnost.

Vse naročnike »Glasa Gorenjske« opozarjam, da so zavarovani, če imajo vplačano vsaj meščeno naročnino (50 din) vnaprej:

za primer smrtnne nezgode za 20.000 dinarjev;

za primer trajne nesposobnosti za delo za 40.000 dinarjev.

gorenjske bdice

Ob tem dogodku sem se pa le zamisliš. Kaj ne bi bilo mogoče opremiti restavracije z zvočnim kom, po katerem bi pravocasno opozarjali potnike na odhode avtobusov. Če se jim pa inštalacija zvočnika v sodobni avtobusni postaji zdi predraga investicija, bi pa lahko sam sprevidnil pred odhodom opravil to nalogo.

Pa tudi tamošnji restavraciji ne bom prizanaš! Ko sem v ponedeljek ob 7. uri zjutraj vstopil vanjo, so bili stoli še na mizah, skratka — restavracija še ni bila pripravljena za sprejem gostov. Menim, da je sedma ura zjutraj kar primeren čas, ki bi ga moral gostinci tega lokala na vsak način upoštevati.

V petek, 7. februarja, sem obiskal akademijo v počastitev spomina Prešernova in Župančiča v Prešernovem gledališču v Kranju. Ni mi žal! Dve stvari sem tokrat zabeležil. Najprej to, da je bila akademija po vsebinški in režijski plati pravljena

so mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

Vas pozdravlja Vaš BODICAR

So mar cevi popokale zavoljo prireditve zelo slabo obiskana. Vprašujem se, kje so bili ta večer kranjski kulturni in javni delavci, ki nedvomno spoštujejo peterico.

MIMI
MALENŠEK
KONIČ
VIGENCI * 108
ROMAN

»Tilnik naj bi si bil zlomil, hudič! Kaj pa ima opraviti v mojem vigencu?«

Misel, da bi si bil Aleš pri padcu lahko zlomil tilnik, ga je naravnost razveselila. Tisti trenutek se je vsejala vanj kal temnih naklepor, ki mu niso dali več miru.

Kjerkoli je poslej hodil, karkoli je delal, neprestano je mislil, kako dobro bi bilo, ko bi se Alešu pripetilo nekaj nena-vadnega, kar bi prevrglo vse Španove načrte. Kdo bi mogel kaj, če bi si bil Aleš pri padcu v resnici zlomil tilnik? Bilo bi nekaj joka in žalovanja, polagoma pa bi fanta pozabili in Dominiku bi ostala Aleševa polovica, ostali bi mu vigenci, ostala dolga njiva ob vodi, travnik, ki ga fant hoče zaženiti nevesti, v hiši bi bil samolosten gospodar... In če si že tilnika ni zlomil, ali bi se mu ne moglo zgorditi kaj drugega, nesreča, kakršne se dogajajo vsak dan?

Komaj mimogrede se je spomnil na žandarje z operjenimi klobuki. Nu, seveda, če bi pričakal Aleša in ga mahnil s kolom po glavi, bi ga kaj hitro imeli, toda tako neumem vendar ne sme biti! Stvar je treba dobro pretehtati in izkoristiti kako ugodno priliko, takó da mu nihče ne bo mogel ničesar dokazati in vse se bo dobro izteklo.

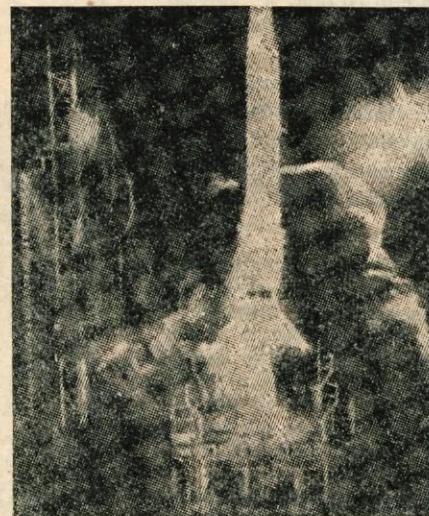
Kadar so spet sedeli skupaj pri mizi in se mirno pogovarjali, je Dominik skrivaj zmeraj opazoval Aleša. Iskal je na njem opravičila za svoje naklepe, čutil je potrebo po sovraštvu, ker ga brez resničnega in globokega sovraštva ni bil zmožen spraviti s poti. Ni bilo dosti, da se je bal za premoženje, ki se je imelo razdeliti, tudi fanta samega je moral sovražiti. Počasi je našel celo vrsto zoprnosti na Alešu, zoprnosti, ki jih ni mogel prenašati. Alešev smeh ga je dražil, vesel, breskrben smeh človeka, ki se zaveda, da gre svoji sreči naproti in si ne more misliti, da bi drugi ljudje ne bili prav tako srečni. Kadar je videl, kako Aleš v smehu privzdigne kotičke ustnic in pokaže svoje široke, zdrave zobe, bi ga bil najraje udaril v obraz. Sovražil je njegov čedni obraz, sovražil fantovo pokončno hojo, — hodi po hiši kot gospod, — si je prigovarjal, najbolj pa je sovražil tenko brazgotino, ki se mu je vlekla od obrvi pod lase, kajti brazgotina ga je spominjala večera, ko so mu podžagali kolesa in tu se mu ni bilo treba šele prepričevati, da svaka sovraži. Napisel se je njegova mržnja tako stopnjevala, da je samo še čakal prilike, kdaj bi se ga najlaže znebil, ne da bi padel nanj sum.

Neke noči ga je pričakal, ko se je fant vračal od vasovanja pri Španu. Vedel je, da ne hodi čez trg, temveč ob vodi in spoma preskoči plot, ki je ločil domače dvorišče od sosedovega. Noč je bila temna in megla tako gosta, da je Dominik komaj razločil luč, ki si je utirala pot iz Španove kuhinje. Dolgo je čakal prihuljen za plotom in poslušal, kako je vsake četrte ure udarila ura v obeh cerkvah. Ob enajstih so se odprla Španova vrata in Aleš je prišel na prag, ob njem pa z lučjo v roki Marinka. Dominik je še enkrat premislil, kako bo storil. Pahnil bo Aleša v vodo, fant si od osuplosti ne bo mogel takoj pomagati, potem pa ga bodo že zgrabila kolesa in lopute ga bodo potolkle do smrti. Zjutraj bodo nekje spodaj potegnili mrtvega iz vode. Nič nenavadnega ni, če komu na spolzki ledeni poti spodrsne in strmoglavi v vodo...

Ko pa je Aleš prihajal bliže, mu je upadel pogum. Ni tako gotovo, da bi fant utonil! Voda je nizka, Aleš pa dober plavač, izkopal bi se na suho in potem bi brez dvoma povedal, da ga je nekdo pahnil v vodo. Ne, ne, toliko ne sme tvegati. Počakati bo treba druge, ugodnejše prilike. Potuhnili se je za plot in pustil svaka tiki mimo sebe. Fant je žvižgajo preškočil ograjo in utoril na domače dvorišče, Dominik pa se je prezbel, jezen sam nase in komaj malo pretresen napotil v zgornji vigenc, v katerem so ponori delali. Ni se pa odrekel svojemu naklepu, da bo svaku pomagal s poti.

Tekma v vesolju

Kakor znano, je bil po uradnem sporočilu predsednika ZDA Eisenhowerja februarja zjutraj izstreljen s. Cap

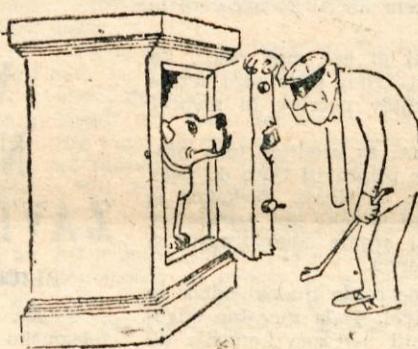

TO POT JE ŠLO...

Canaveralna prvi ameriški umetni satelit. Zdi se, kakor da so se duhovi po huronskem vrišču, ki ga je sprožil ponosrečen start enega zadnjih poskusov, pomirili. Satelit je težak 13 kg in 360 gramov in kroži okrog Zemlje s hitrostjo 28.900 km na uro.

ZA RAZVEDRILÓ

BREZ BESED

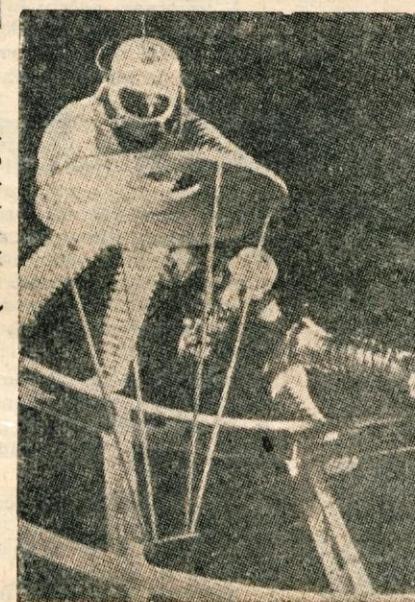

KADILEC IN ŽONGLER

Primerjava med tem in obema ruskima satelitoma dopušča trditev večje tehnične izpopolnjenosti, saj kroži za okrog 1600 km na uro hitreje od prvega Sputnika in za okrog 2000 km od drugega. Satelit je bil izstreljen v višino 3200 km, medtem ko sta dosegla oba ruska 900 oziroma 1700 km in ima dve radijski postaji, ki oddajata signale na frekvenci 108,3 in 108 megaciklov. Domnevajo, da bo prva oddajala signale dva do tri tedne, druga pa do tri meseca. Werner von Braun je izjavil, da je to začetek velikega programa za nadaljnje osvajanje vesolja. Po njegovih izjavi kroži »Raziskovalec« normalno okrog Zemlje, skozi najvišjo in najnižjo točko 2730 in 320 km. Satelitova pot ne vodi čez sovjetsko ozemlje, moskovski radio pa je javil, da so v Taškentu ujeli njegove signale.

V medplanetarnem prostoru

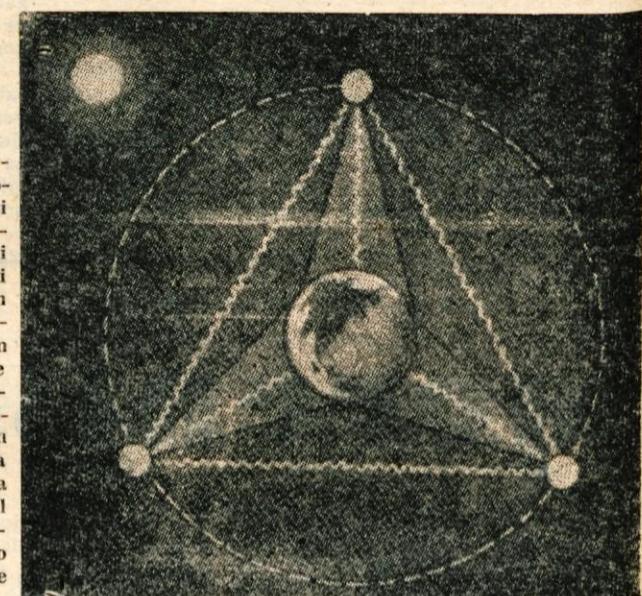

Slika je iz nekega sovjetskega filma in nam kaže dva moža v medplanetarnem prostoru, ko gradita umeito sate-litsko postajo, odkoder naj bi potem naprej prodrali v vesolje.

Televizijski

satelit

Znanstveniki menijo, da bo v skrajšnji prihodnosti možno vsemu svetu spremljati isti program katerekoli izmed televizijskih oddaj. To bo omogočeno s sistemom radio-komunikacije med vsemi kontinenti, in sicer s televizijskim satelitem kot ga vidi na sliki. Namreč ta satelit bo prenašal programe televizijskih postaj v vsako področje zemeljske obale.

Kakšen bo avta bodočnosti

Hidrostatičen pogon brez hrupa, brez kardanske osi in prestav Manjši obseg motorja - Reforma sedežev

Po svetu ne manjka idej, kako bi naj gradili v bodoče avtomobile — vendar so to navadno le fantastične ideje, posebno ker nimajo solidnih tehničnih podlag. Mnogo bolj realno sliko neposrednega razvoja avtomobila v naslednjih letih je dala zanimiva anketa Fordovih avtomobilskih tovarn v Nemčiji, kjer so razpisali za študente tehnike več lepih nagrad za predlog, kakšni bi naj bili avtomobili bodočnosti — toda na osnovi dosedanjih tehničnih izkušenj. Zato udeleženci ankete niso postavljali svojih načrtov na preveč revolucionarne osnove, temveč so se zadovoljili s kopico novih predlogov, ki bi naj resnično izboljšali avtomobile, s katerimi se bomo vozili jutri...

Prvo nagrado je dobila skupina berlinskih študentov, ki zastopa mnenje,

da se obliko avtomobila ne sme preveč oddaljiti od današnjice, mora pa pokazati nekaj osnovnih izboljšav, ki bodo tudi vsakemu laiku jasne. Prva takšna izboljšava bi naj bila v tako imenovanem hidrostatičnem pogonu, ki katerem odpadejo mnogi današnji komplikirani, obsežni in glavni deli voza, kot sklopka, prenosno kolesje, kardanska os in diferencial. Ta sistem je že precej časa znan in ga uporabljajo že kakšnih 25 let pri pogonu nekaterih

strojev in lokomotiv na električen oz. dieslov pogon. Tudi v avtobusih in nekaterih drugih vozilih so ga že preizkusili — in to s precejšnjim uspehom.

Pri njem služi namesto mehaničnega prenosa energije — olje. Ta sistem kaže vrsto prednosti, mimo katerih avtomobilska industrija v bodoče ne bo več mogla: niso več potrebne prestave, ravnanje je zelo enostavno (z enim samim ventilom), avto ima lahko brez vseh težav pogon na vsa kolesa, motor in črpalka za olje sta lahko vgrajena kjerkoli v vozilu, prostorno je tak moč ali mnogo manjši (pri osebnem avtomobilu njegov premer ne bo večji kot krožnik za juho), ni več potreben tunel za kardansko os, ki moti sedeže v avtomobilu, hidrostatični pogon lahko služi tudi kot zavora, razen tega pa ne povzroča nobenega hrupa, kot doseda-

se in podobno. Sploh se je pokazalo, da mladi tehniki, ki še nimajo vezanih del, mnogo tekočo proizvodnjo, mnogo laže, bolje in brez predoskov načenjajo probleme novitet, kot konstrukterji, ki že »tičijo« v delu. Tako so predlagali ostali tekmovalci na natečaju:

avto, zgrajen v delih: po nesreči ali če se menjajo moda, je mogoče zamenjati ves prednji del z blatnikami in hladilnikom vred;

sedeži, ki se pri odpiranju vrat zapoljejo iz karoserije, tako da potnik sedež zarezal v se, ko zapre vrat, zapoljejo v notranjost;

sedeži, ki se dajo nagniti in tako prilagoditi vsakemu telesu;

sedeži, ki se zavrti proti vratom, da je tako sedenje v majhnem avtomobilu enostavnejše;

zrcalo za pogled nazaj, kombinirano

z nekakšnim periskopom, ki ga potisne v ozadje skozi streho.

Predlogov je bilo še mnogo, tudi več ali manj praktičnih, tako da se bodo mnogi vsaj v tej ali oni oblike morda tudi uveljavili, čeprav trdijo za zdaj konstruktorji, da so to mnoge novitete, ki zahtevajo višje stroške. Toda upoštevajmo, koliko materiala in goriva mečejo posebno ameriški konstruktorji v motorje, da bi dosegli moč in brzino, ki ju ni mogoče nikoli izkoristiti.

Nekaj novitet pa bodo pričeli že takoj uporabljati — med njimi patent, ki omogoča neslišno zapiranje vrat (namesto dosedanjega treskanja), varnostno krnilo, ki se v primeru, če se vozilo preveč pritisne nanj (pri nesrečah!), zloži kot teleskop, in naprava, ki omogoča brisanje srednjega stekla s posebnim gumijastim rezervoarem, nameščenim nad steklom. Ta rezervoar služi istočasno v primeru nesreč kot varnostna blazina za glave potnikov.

Tipočno vozilo našega časa — avto — bo torej doživel precej izboljšav, ki jih lahko pričakujemo v kratkem času. Namesto »fantastičnega, čudežnega, sanjskega avtomobila«, kot si jih začiljajo fantasti, bomo dobili bolj praktična, udobna in — upajmo — tudi cenejša vozila.

Zanimivosti

POMANJKANJE STANOVAJN V NEMČIJU

Po statističnih podatkih bi bilo potrebno za ublažitev stanovanjske krize v Zahodni Nemčiji zgraditi tri milijone stanovanj. Strokovnjaki pravijo, da bodo s pospešeno gradnjo stanovanj v prihodnjih šestih letih rešili stanovanjsko krizo.

56 REAKTIVNIH LOVCEV IZGUBLJENIH

V zadnjih desetih letih je Belijska izgubila 56 reaktivnih lovcev. Pri nesrečah je izgubilo življenje 21 pilotov. Letala so se razbila zaradi tehničnih napak, premajhnih izkušenj pilotov in zato, ker piloti niso upoštevali zračnih prometnih predpisov.

TIHI OCEAN SE OGREVA

Ameriški oceanografi v kalifornijskih inštitutih pravijo, da postaja Tihij ocean vedno toplejši. Njegova letošnja srednja temperatura je bila večja kot vse dobesedno. Posledica tega je, da ribe potujejo daleč proti severu, nekaj delfinov pa so ujeli celo na skrajni severni točki kalifornijske obale.

2000 KM NA URO

Neko sovjetsko lovsko letalo je pred kratkim doseglo hitrost 2000 km na uro, kar je nov hitrostni rekord. Med poletom je pilot tako manevriral z letalom, da je polet v celoti uspel.

KITAJSKA ZNANSTVENA AKADEMIJA

Kitajska akademija znanosti ima 68 inštitutov, ki proučujejo vse od atomske energije do ekologije rib. Pred petimi leti je delalo v kitajskih inštitutih 1300 ljudi, zdaj pa je zaposlenih v njih že 5500 znanstvenikov in drugih nameščencev.

ŽELEZNICE V ZDA NAZADUJEJO

V prvih desetih mesecih preteklega leta so znašali dohodki železniških družb v ZDA 617 milijonov dolarjev, medtem ko so leta prej v istem razdobju zaslužile 716 milijonov dolarjev.